

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
Αυτοτελές Τμήμα
Συλλογικών Οργάνων**

**Ηράκλειο, 26 Ιουλίου 2022
Αρ. πρωτ.: 221946**

Ταχ. Δ/ση : Πλατεία Ελευθερίας
Ταχ. Κώδικας : 712 01
Πληροφορίες : Μιχελινάκη Άννα
Τηλέφωνο : 2813400228
e-mail : tyso@crete.gov.gr

ΠΡΟΣ: - Υπουργείο Περιβάλλοντος
Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης
Τμήμα Γ'

ΚΟΙΝ.: - Αντιπεριφερειάρχες ΠΕ Ρεθύμνου,
ΠΕ Ηρακλείου
- Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού
Σχεδιασμού Π.Κ
- Τμήμα Περιβάλλοντος Π.Ε. Ηρακλείου
- Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας
Π.Ε. Ρεθύμνου
- Δήμο Αγίου Βασιλείου
- Δήμο Αμαρίου
- Δήμο Φαιστού

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση της αριθμ. **40/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας.

Σας διαβιβάζουμε για τις δικές σας ενέργειες, αντίγραφο της υπ' αριθ. **40/2022** απόφασης της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας (**πρακτικό Ν° 6/05-07-2022**) που αφορά στην Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).**

Η Προϊσταμένη του Τμήματος

Βαρδιάμπαση Νίκη

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Περιφερειάρχη
- Εκτελεστικό Γραμματέα ΠΚ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ
Τμήμα Συλλογικών Οργάνων

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΑΔΑ:

Απόσπασμα Πρακτικού Ν° 6/05-07-2022
Αριθμός Απόφασης 40/2022

Στο **Ηράκλειο** σήμερα **Τρίτη 05 Ιουλίου 2022** και ώρα **11:00**, συνήλθε σε **διαζώσης συνεδρίαση**, η **Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**, στην αίθουσα συνεδριάσεων του Περιφερειακού Καταστήματος **Ηρακλείου**, σύμφωνα με την Αριθμ. Δ1α/ΓΠ. οικ. 34692 (ΦΕΚ 3004/14-06-2022 τ. Β΄) ΚΥΑ με θέμα: «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας από την Τετάρτη 15 Ιουνίου 2022 και ώρα 06:00 έως και την Παρασκευή 01 Ιουλίου 2022 και ώρα και ώρα 06:00» και την με αρ. 642 Εγκύκλιο «Λειτουργία Συλλογικών Οργάνων των Περιφερειών κατά το διάστημα εφαρμογής των μέτρων για την αντιμετώπιση της πανδημίας σύμφωνα με το άρθρο 67 του Ν. 4830/2021(Α΄169)», ύστερα από τη με αριθ. πρωτ.: **186848/24-06-2022** πρόσκληση σε **ορθή επανάληψη** του Προέδρου της.

Στη συνεδρίαση, στην οποία κλήθηκαν νόμιμα τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη, ήταν παρόντες:

1	Ξυλούρης Νικόλαος	Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος	Πρόεδρος της Επιτροπής
2	Χανιωτάκη-Μυλωνάκη Μαρία	Περιφερειακός Σύμβουλος	Αντιπρόεδρος της Επιτροπής
3	Γύπαρης Κωνσταντίνος	» »	Τακτικό μέλος
4	Δοξαστάκης Ζαχαρίας	» »	» »
5	Αλεξάκης Γιώργος	» »	» »
6	Κακογιαννάκης Νικόλαος	» »	» »
7	Δανδουλάκης Κωνσταντίνος	» »	» »
8	Μανούσακας Ιωάννης (Βλαντάς)	» »	» »
9	Κουκλινός Ανδρέας	» »	» »
10	Κονταξάκης Γεώργιος	» »	» »
11	Μαρινάκης Αλέξανδρος	» »	» »
12	Ματαλλιωτάκης Γεώργιος	» »	» »
13	Μηλάκη Γεωργία	» »	Ως τακτικό μέλος

Από τη συνεδρίαση απουσίαζαν, αν και κλήθηκαν νόμιμα οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.: Σκουλάς Νικόλαος, Παπαδεράκης Αντώνιος και Κουρουπάκης Αναστάσιος.

- **Στην Συνεδρίαση ήταν παρόντες οι κ.κ.:** Κριτσωτάκης Μιχαήλ περιφερειακός σύμβουλος και επικεφαλής της παράταξης «ΞΑΣΤΕΡΙΑ! ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΗ», Τσιρινδάνης Εμμανουήλ Αντιδήμαρχος Δήμου Αγίου Βασιλείου, Κριτσωτάκης Μαρίνος προϊστάμενος Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Κουτάντου Μαρία υπάλληλος της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ, Βογιατζή Χρυσάνθη ειδική σύμβουλος Αντιπεριφερειάρχη Περιβάλλοντος, Καλογεράκης Ζαχαρίας πρόεδρος ΕΣΔΑΚ, Μανασάκης Γεώργιος υπάλληλος ΕΣΔΑΚ, Γιακουμάκη Ιωάννα υπάλληλος ΕΣΔΑΚ, Φιλοξενίδη Χαρούλα μελετήτρια του θέματος Β7, Παρασύρης Ιωάννης μελετητής των θεμάτων Β3 και Β4, Αναθρεπτάκης Ευτύχιος υπάλληλος της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και για την τήρηση των πρακτικών οι Βαρδιάμπαση Νίκη και Μιχελινάκη Άννα υπάλληλοι του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογικών Οργάνων.

- **Μέσω τηλεδιάσκεψης συμμετείχαν οι κ.κ.:** Νικολουδάκης Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας ΠΕ Ρεθύμνου, Βεγλιρής Εμμανουήλ προϊστάμενος τμήματος Περιβάλλοντος και Υδροοικονομίας Π.Ε. Χανίων, Αβραμάκη Χρυσούλα υπάλληλος της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού Π.Κ. και Κουκουινιάς Δημήτρης τομεάρχης Περιβαλλοντικών Μελετών και Απαλλοτριώσεων της Δ/σης Νέων Έργων Μεταφοράς - ΑΔΜΗΕ.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής ύστερα από τη διαπίστωση απαρτίας κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με τα παρακάτω θέματα ημερήσιας διάταξης:

ΘΕΜΑ Β5°: Έκφραση άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).**

Η Επιτροπή Περιβάλλοντος και Χωροταξίας έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του **Ν. 1650/1986:** «Για την προστασία του περιβάλλοντος»,

β) Του **Ν. 2690/1999:** «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις»,

γ) Του **Ν. 3852/2010:** «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης»,

δ) Του **Ν. 4014/2011:** «Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος»,

ε) της αριθμ. **1649/45-15-1-2014 ΚΥΑ**, η οποία αφορά στην «εξειδίκευση των διαδικασιών γνωμοδοτήσεων και τρόπου ενημέρωσης του κοινού και συμμετοχής του ενδιαφερόμενου κοινού στη δημόσια διαβούλευση κατά την περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων της Κατηγορίας Α΄ της απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπ' αριθμ. 1958/2012 (ΦΕΚ Α΄ 21), **όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν.**

2. Το Π.Δ. **149/2010** με θέμα: «**Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης**» (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α΄) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. **1218/ΦΕΚ 762 τ. Β΄/26-02-2021** Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης

3. Την αριθμ. **3/2022** απόφαση Περιφερειακού Συμβουλίου (πρακτικό Ν° **02/27-01-2022**), που αφορά: **α)** στη **Σύσταση Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Περιφέρειας Κρήτης**, **β)** στον **Καθορισμό αριθμού των μελών της** και **γ)** στη **Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων του Περιφερειακού Συμβουλίου προς την Επιτροπή,**

για το δεύτερο ήμισυ της θητείας των Περιφερειακών Αρχών από 27-01-2022 έως 31/12/2023

4. Το ΦΕΚ **660 τ. Β/15-02-2022** που αφορά τη δημοσίευση της αρ. **3/2022** απόφασης Περιφερειακού Συμβουλίου ΠΚ.
5. Τη με αριθμ. πρωτ. **164992/06-06-2022** απόφαση Περιφερειάρχη, (ΑΔΑ : ΨΒΛ57ΛΚ-ΣΝΔ), που αφορά την παράταση της θητείας του Αντιπεριφερειάρχη στον τομέα Περιβάλλοντος ΠΚ κ. Ξυλούρη Νικολάου, έως 31-12-2022.
6. Τη με αριθμ. πρωτ. **185708/24-06-2022** απόφαση Περιφερειάρχη, που αφορά τον ορισμό προέδρου Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας Π.Κ.
7. Το με αρ. πρωτ. **ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/121493/7647**, έγγραφο του **ΥΠΕΝ/Δ/νση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης** τμήμα Γ' με το οποίο μας διαβιβάστηκε στο Περιφερειακό Συμβούλιο η Μ.Π.Ε. για το αναφερόμενο έργο.
8. Τη με αριθμ. πρωτ.: **12612/18-01-2022 ανακοίνωση του Περιφερειακού Συμβουλίου** στον τοπικό τύπο, προκειμένου να λάβουν γνώση οι φορείς και οι πολίτες της **Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου και Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου** για την αναφερόμενη Μ.Π.Ε.
9. Το με αρ. πρωτ. **20358/27-01-2022** έγγραφο του Τμήματος Συλλογικών Οργάνων Π.Κ. προς το **Δήμο Αγίου Βασιλείου, το Δήμο Αμαρίου και το Δήμο Φαιστού** με θέμα: **Διαβίβαση ΜΠΕ στο Δήμο σας που αφορά το έργο: Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, για έκφραση γνώμης από τα οικεία συλλογικά όργανα.
10. Τη με αριθμ. **19/2022** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Π.Κ. (πρακτικό Νο 03/05-04-2022) που αφορά στην **Αναβολή Έκφρασης άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).
11. Τη με αριθμ. **31/2022** απόφαση της Επιτροπής Περιβάλλοντος και Χωροταξίας Π.Κ. (πρακτικό Νο 05/01-06-2022) που αφορά στην **Αναβολή Έκφρασης άποψης επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου: Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ).
12. Τη με αριθμ. **134/2022** απόφαση (πρ. 13/01-07-2022) του Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Αγίου Βασιλείου, με την οποία γνωμοδοτούν θετικά για τους ΠΟ της αναφερόμενης ΜΠΕ, με την αυστηρή και απαρέγκλιτη προϋπόθεση όμως ότι η διέλευση στις περιοχές Natura του Δήμου Αγίου Βασιλείου θα γίνει με υπογειοποίηση της γραμμής μεταφοράς, διαφορετικά η γνωμοδότηση τους είναι αρνητική.
13. Το με αριθμ. πρωτ. **194028/01-07-2022** έγγραφο του **Τμήματος Περιβάλλοντος της Δ/νσης Περιβάλλοντος και Χωρικού ΠΚ**, στο οποίο αναφέρονται τα παρακάτω:

«ΣΧΕΤΙΚΑ:

  1. Ο Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/Α/7-06-2010) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
  2. Το Π.Δ. 149/2010 (ΦΕΚ 242/27-12-2010, τεύχος Α') «Οργανισμός της Περιφέρειας Κρήτης» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με την αριθμ. 1218/ΦΕΚ 762 τ. Β' / 26-02-2021 Απόφαση Συντονίστριας Αποκεντρωμένης Διοίκησης Κρήτης.
  3. Η υπ' αρ. 392146/29-12-2021 (ΦΕΚ 6275/Β/2021) απόφαση του Περιφερειάρχη Κρήτης «Μεταβίβαση δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Περιφερειάρχη» στους Προϊσταμένους των Οργανικών Μονάδων της έδρας της Περιφέρειας Κρήτης».
  4. Το με αρ. πρωτ. 90422/1-4-2022 συμπληρωμένο από την Υπηρεσία μας Δ9 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων για τη Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης

Περιβαλλοντικών Όρων Έργων και Δραστηριοτήτων Κατηγορίας Α για το έργο «Κατασκευή και λειτουργία νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV με τις συνοδευτικές αυτής εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερυψηλής τάσης) μεταξύ του Υ/Σ Σπηλίου και του Υ/Σ Μοιρών».

5. Το με αρ. ΔΝΕΜ/21298/11.05.2022 έγγραφο του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ) «Υποβολή Απαντητικού Υπομνήματος σχετικά με την αναβολή έκφρασης γνώμης επί της ΜΠΕ του έργου: Γραμμή Μεταφοράς (ΓΜ) Ηλεκτρικής Ενέργειας 150 kV Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ», με συνημμένο Απαντητικό Υπόμνημα για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

6. Ο ψηφιακός χάρτης, που μας εστάλη από τους Μελετητές των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, με τις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και την όδευση της κύριας λύσης και των εναλλακτικών λύσεων.

Μετά την παραπάνω (4) σχετική γνωμοδότησή μας επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου «Κατασκευή και λειτουργία νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV με τις συνοδευτικές αυτής εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερυψηλής τάσης) μεταξύ του Υ/Σ Σπηλίου και του Υ/Σ Μοιρών»:

- α) Ο φορέας του έργου υπέβαλε το (5) σχετικό έγγραφο, ως απαντητικό υπόμνημα επί των παρατηρήσεών μας.
- β) Οι Μελετητές των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων μας απέστειλαν τον (6) σχετικό ψηφιακό χάρτη με τις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 και την όδευση της κύριας λύσης και των εναλλακτικών λύσεων για την κατασκευή της νέας Γραμμής.
  - γ) Πραγματοποιήσαμε αυτοψία στις 22 Ιουνίου 2022, κατά την οποία διατρέξαμε το τμήμα της περιοχής της προτεινόμενης λύσης, που βρίσκεται εντός της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) του δικτύου NATURA 2000, GR4330006 ΣΩΡΟΣ-ΑΓΚΑΘΙ-ΚΕΔΡΟΣ.

Από την εξέταση όλων των παραπάνω συμπληρωματικών και διευκρινιστικών στοιχείων συγκριτικά με τις παρατηρήσεις μας, που εκφράστηκαν στο με αρ. πρωτ. 90422/1-4-2022 Έντυπο Τυποποιημένης Γνωμοδότησης Φορέων, έχουμε να επισημάνουμε τα εξής:

Ι) Τα τρία κριτήρια για την απόρριψη της Εναλλακτικής λύσης Ι, που διέρχεται για πολύ μικρότερο μήκος από την προστατευόμενη περιοχή (3,5 km έναντι των 10,0 km της προτεινόμενης) και η γραμμή θα ακολουθούσε το κύριο οδικό δίκτυο, ήταν: Αισθητικοί λόγοι, αφού η γραμμή θα δημιουργούσε μεγάλη οπτική όχληση, η μεγάλη αγροτική-τουριστική ανάπτυξη των περιοχών από τις οποίες θα διερχόταν, άρα θα θιγόταν το ανθρωπογενές περιβάλλον, και η διέλευση ενός τμήματος κοντά από περιοχή αρχαιολογικής σημασίας.

Στο απαντητικό υπόμνημα του φορέα ως πρόσθετος λόγος απόρριψης αναφέρεται το γεγονός ότι η Εναλλακτική λύση Ι:

- Διέρχεται για 1.150m εντός του Ρυμοτομικού Σχεδίου του Σπηλίου.
- Διέρχεται για μήκος περί τα 3km εντός Ευρείας ζώνης αναζήτησης για ανάπτυξη δραστηριοτήτων ΑΠΕ (ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Κρήτης).
- Διέρχεται εκτός αλλά πλησίον (απόσταση <100m) τριών οικισμών (Ορνέ ~ 65m, Σάτα ~ 100 m και Λαγόλιον ~40m). Αντιθέτως, η προτεινόμενη χάραξη απέχει από τα όρια του πλησιέστερου σε αυτήν οικισμού, του Αποδούλου, ~ 120 m (εξαιρείται ο οικισμός Μοιρών, όπου βρίσκεται το πέρασ όλων των χαράξεων στα ΒΑ όρια του οικισμού).
- Η χάραξη της Εναλλακτικής λύσης Ι κινείται σε εγγύτητα με τον οδικό άξονα μεταξύ των οικισμών Σπηλίου και Μοιρών για μεγάλο μήκος (περί τα 12,5 km).

Δεν διευκρινίζεται εάν και ποιες ισχύουσες διατάξεις απαγορεύουν ή περιορίζουν τη διέλευση γραμμών μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας πλησίον οικισμών και οδικών αξόνων. Σε κάθε περίπτωση, στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αναφέρεται ότι οι τιμές του ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου που παράγονται στην περιοχή μελέτης είναι πολύ χαμηλότερες από τις οριακές τιμές. Επισημαίνεται επίσης ότι, σε απόσταση μερικών δεκάδων μέτρων από τον άξονα της Γραμμής Μεταφοράς, οι τιμές τόσο του ηλεκτρικού όσο και του μαγνητικού πεδίου ελαχιστοποιούνται και πρακτικά μηδενίζονται.

Επίσης, θα δημιουργηθεί δουλεία τύπου Ι, σύμφωνα με την οποία επιτρέπεται η δόμηση υπό περιορισμούς (Απαντητικό υπόμνημα, σελ. 9).

II) Τριάντα (30) πυλώνες του έργου (από Π17 έως Π46) θα τοποθετηθούν εντός της περιοχής NATURA 2000 με κωδικό GR4330006 ΣΩΡΟΣ-ΑΓΚΑΘΙ-ΚΕΔΡΟΣ. Το τετράγωνο επέμβασης για την τοποθέτηση κάθε πυλώνα θα έχει διαστάσεις 20 m x 20 m. Για την τοποθέτηση των 30 αυτών πυλώνων απαιτείται επιπλέον διάνοιξη συνολικά 24 ζωνών πρόσβασης για τη σύνδεση του υφιστάμενου οδικού δικτύου με τις θέσεις όπου πρόκειται αυτοί να εγκατασταθούν (Οριζοντιογραφία Οριστικής Μελέτης Δασικής Οδοποιίας – Σχέδια ΜΠΕ).

Για την κατασκευή τα οδοποιίας πρόσβασης, στην ΜΠΕ αναφέρεται ότι (σελ. 6-11):

«Κατά την κατασκευή των ζωνών πρόσβασης προσωρινού χαρακτήρα θα γίνει διάνοιξη ζωνών πρόσβασης με ελαφρά μηχανήματα και θα πραγματοποιηθούν εργασίες καθαρισμού και διαμόρφωσης του εδάφους. Η διάνοιξη θα γίνει σε συνεννόηση με τα αρμόδια Δασαρχεία. Οι οδοί προσπέλασης θα είναι υποτυπώδεις δασικοί δρόμοι Γ' κατηγορίας. Πρόκειται για στοιχειώδεις δρόμους, πλάτους 4m με τριγωνική τάφρο, που διανοίγονται για την εξυπηρέτηση των προσωρινών αναγκών κατασκευής. Οι ζώνες δεν απαιτείται να έχουν χαρακτηριστικά οδοποιίας, επειδή η προσπέλαση στα σημεία των κατασκευών θα γίνεται με ειδικά ερπυστριοφόρα οχήματα, ενώ μετά την ολοκλήρωσή τους θα αποτυπωθούν οι επιφάνειές τους καθώς και οι επιφάνειες των πλατειών εγκατάστασης των πυλώνων προκειμένου, εάν δεν είναι εφικτή η βλαστητική αποκατάστασή τους μέσω φυσικής αναγέννησής τους, να υποβληθεί στο αρμόδιο Δασαρχείο η οριστική Φυτοτεχνική Μελέτη αποκατάστασής τους, όπως προβλέπεται από την υπ.αριθμ. 15277/2012 (ΦΕΚ 1077/Β') Υ.Α. Οι εργασίες φύτευσης στις τελικά διαμορφωμένες επιφάνειες θα αρχίσουν κατόπιν της έγκρισης της Φυτοτεχνικής Μελέτης από τη Δασική Υπηρεσία.

Η διάνοιξη δασικού δρόμου Γ' κατηγορίας μπορεί να εξυπηρετήσει στην αντιπυρική προστασία του δάσους των ευρύτερων περιοχών, δεδομένου ότι θα γίνει ευκολότερη η μετακίνηση του ανθρώπινου δυναμικού και των μηχανικών μέσων για την καταστολή των πυρκαγιών. Πιθανό να διευκολυνθεί παράλληλα, η μετακίνηση του πληθυσμού της περιοχής, καθώς επίσης και η διακίνηση των αγροτικών και δασικών προϊόντων, ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για μελλοντική αξιοποίηση του δάσους κυρίως για λόγους αναψυχής.

Σημειώνεται ότι, στις περιπτώσεις που οι δασικοί δρόμοι διέρχονται από ιδιωτικά δάση, οι τυχόν θιγόμενοι ιδιοκτήτες αποζημιώνονται για το τμήμα του εδαφοτεμαχίου όπου διέρχεται ο δασικός δρόμος, με τη διαδικασία της αναγκαστικής απαλλοτρίωσης σύμφωνα με το Ν 2882/2001.

Όπως έχει προαναφερθεί, λόγω της εγγύτητας των θέσεων έδρασης των πυλώνων με υφιστάμενες αγροτικές και δασικές οδούς δεν απαιτείται η διάνοιξη ζωνών πρόσβασης στις περισσότερες περιπτώσεις. Διάνοιξη ζωνών πρόσβασης θα απαιτηθεί για τους περισσότερους πυλώνες του ΒΔ τμήματος της ΓΜ (πυλώνες 1 έως 68) σύμφωνα με τις σχετικές οριζοντιογραφίες (Κλίμακας 1:5.000) από την ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΔΑΣΙΚΗΣ

ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ (Ιούλιος 2011, βλ. Παράρτημα Β της ΜΠΕ) με τη συνολική έκταση των ζωνών να ανέρχεται περίπου σε 65,77 στρεμ.».

Δεν είναι σαφές, επομένως, εάν η οδοποιία πρόσβασης θα έχει προσωρινό ή μόνιμο χαρακτήρα. Σύμφωνα με το απαντητικό υπόμνημα του φορέα, για τον προσωρινό ή μη χαρακτήρα των οδών αυτών θα γνωμοδοτήσει το Δασαρχείο, εφόσον κρίνει ότι μπορεί να εξυπηρετήσουν στην αντιπυρική προστασία του δάσους των ευρύτερων περιοχών. Επίσης, σύμφωνα με το απαντητικό υπόμνημα η εκπόνηση και έγκριση της Φυτοτεχνικής μελέτης αποκατάστασης θα γίνει σε δεύτερο χρόνο.

Ως προς τη χρήση, ή μη, εκρηκτικών στις εργασίες διαμόρφωσης, δεν είναι σαφές, αφού στην ΜΠΕ υπάρχουν οι εξής αναφορές:

- «Στις θέσεις έδρασης των πυλώνων, απαιτείται η εξομάλυνση του εδάφους ώστε να είναι δυνατή η μεταφορά επί τόπου υλικών, εργαλείων και μηχανημάτων κατασκευής, ενώ πραγματοποιείται μόνο εφόσον κρίνεται αναγκαία εξαιτίας μεγάλης κλίσης του εδάφους ή τοπικής έξαρσής του. Η εξομάλυνση των εδαφών στις θέσεις έδρασης των πυλώνων γίνεται σε μια έκταση από 200m² έως 400m², με σκοπό τόσο την εγκατάσταση του εξοπλισμού του προσωπικού, όσο και των μηχανημάτων κατασκευής της γραμμής μεταφοράς. Με τον όρο εξομάλυνση εννοούμε όρυξη σε έδαφος γαιώδες, ημιβραχώδες και βραχώδες, κοπή και εκρίζωση θάμνων και δένδρων οποιασδήποτε περιμέτρου άνευ χρήσεως εκρηκτικών» (ΜΠΕ, σελ. 6-12).
- «Κατά τη λειτουργία των εργοταξίων πρέπει να λαμβάνονται όλα τα μέτρα πυροπροστασίας για την περίπτωση πυρκαγιάς, κατά τη λειτουργία μηχανημάτων, συνεργείων, μεταφοράς εκρηκτικών και για την ελαχιστοποίηση του κινδύνου μετάδοσης της σε παρακείμενες περιοχές» (ΜΠΕ, σελ. 10-4).
- «Οι εργασίες εκσκαφών κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου να γίνεται με τον ηπιότερο δυνατό τρόπο και κατά προτίμηση με ελαχιστοποίηση της χρήσης εκρηκτικών υλών εφόσον τούτο είναι απαραίτητο» (ΜΠΕ, σελ. 12-5).

III) Σύμφωνα με τη με αρ. πρωτ. 4268/20-7-2017 Πράξη Χαρακτηρισμού Έκτασης, η Διεύθυνση Δασών Ρεθύμνου έλαβε υπόψη της τη μορφή της έκτασης, τη μορφολογία του εδάφους και τον τρόπο διαχείρισης των εκτάσεων. Σε 22 πολύγωνα με συνολικό εμβαδόν 180.052,10 τ.μ. η σημερινή κάλυψη γης είναι δάσος (κυριαρχεί η δρυς με συγκόμωση πέρα του 50%). 34 πολύγωνα, με συνολικό εμβαδόν 473.658,60 τ.μ., είναι σήμερα δασικές εκτάσεις. 18 πολύγωνα, με συνολική έκταση 686.679,4 τ.μ. είναι σήμερα χορτολιβαδικές εκτάσεις (κυριαρχούν φρύγανα, χειλανθή και αγροστώδη φυτά). Δύο από αυτά χαρακτηρίζονται ως «πετρώδεις εκτάσεις». Συνολικά, τα πολύγωνα δασικού χαρακτήρα είναι 74, με συνολικό εμβαδόν 1.340.390,1 τ.μ. (131 Ha). Επιπλέον, καταγράφηκαν 3 αναδασωτές εκτάσεις με συνολική έκταση 7.304,5 τ.μ., και 7 πολύγωνα που στο παρελθόν είχαν μορφή δασική και σήμερα έχουν γεωργική χρήση. Οι εκχερσωμένες αυτές εκτάσεις έχουν συνολικό εμβαδόν 56.869 τ.μ. 56 πολύγωνα είναι μη δασικές περιοχές, δηλαδή γεωργικές καλλιέργειες και αστικά στοιχεία, με συνολική έκταση 1.857.748,7 τ.μ. (185,8 Ha). 13 Πράξεις Χαρακτηρισμού είχαν εκδοθεί παλαιότερα από την Διεύθυνση Δασών Ρεθύμνου, δύο από τις οποίες αφορούν χορτολιβαδικές εκτάσεις συνολικής επιφάνειας 5.120,8 τ.μ. Οι υπόλοιπες 11 αφορούν γεωργικές / αστικές εκτάσεις και έχουν συνολική επιφάνεια 53.409,8 τ.μ. Τα πολύγωνα αυτά είναι διάσπαρτα σε όλο το μήκος της όδευσης, εντός και εκτός της περιοχής NATURA 2000. Στον ψηφιακό χάρτη με τα όρια των προστατευόμενων περιοχών και τις θέσεις των πυλώνων, φαίνεται ότι η κατασκευή των πυλώνων και η οδοποιία πρόσβασης πρόκειται να επηρεάσουν όλα τα είδη των παραπάνω εκτάσεων. Θα μπορούσε, για τη χωροθέτηση των πυλώνων, να είχε προηγηθεί συνεργασία των Τεχνικών με δασολόγο και περιβαλλοντολόγο, έτσι ώστε να είχαν αποφευχθεί η επέμβαση σε σημαντικές διαπλάσεις / οικοτόπους. Το ίδιο είχαμε επισημάνει στη

γνωμοδότησή μας για την ακριβή καταγραφή των θέσεων φωλεοποίησης των ειδών ορνιθοπανίδας που χαρακτηρίζουν τη Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ).

IV) Ως προς την προστασία της ορνιθοπανίδας, στο απαντητικό υπόμνημα, η ανάγκη μετακίνησης φωλιών θεωρείται απίθανη και σχετικές θέσεις μπορούν να αναζητηθούν εντός της ίδιας ΖΕΠ και σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο και κατάλληλο βραχώδες και απότομο ανάγλυφο. Παρατίθενται ακόμη έξι (6) πηγές ξένης βιβλιογραφίας, που παρουσιάζουν περιπτώσεις μετακίνησης φωλιών σε μικρή απόσταση, σε άλλες περιοχές. **Για την εξασφάλιση της προστασίας της ορνιθοπανίδας, κατά την άποψή μας, είναι απαραίτητο ο Φορέας του έργου να συνάψει συμφωνία συνεργασίας με τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) ή με άλλον φορέα που θα εξουσιοδοτηθεί από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., έτσι ώστε σε όλη τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου να παρίσταται και να συμμετέχει με τις απαιτούμενες καθοδηγήσεις και ενέργειες ειδικός ορνιθολόγος και δασολόγος / περιβαλλοντολόγος.**

Οι ανωτέρω απόψεις μας που αφορούν τα συμπληρωματικά στοιχεία που υποβλήθηκαν από την μελετητική Ομάδα κατόπιν της με ΑΠ 90422/1-4-2022 εισήγηση της Δ-σης ΠΕΧΩΣ για τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου «Κατασκευή και λειτουργία νέας γραμμής μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας 150 kV με τις συνοδευτικές αυτής εγκαταστάσεις (υποσταθμοί και κέντρα υπερυψηλής τάσης) μεταξύ του Υ/Σ Σπηλίου και του Υ/Σ Μοιρών» τίθενται στην κρίση της Επιτροπής Περιβάλλοντος Περιφέρειας Κρήτης προκειμένου να γνωμοδοτήσει επί του θέματος.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε πρόσθετη πληροφορία.»

14. Την εισήγηση του κ. **Κριτωτάκη Μαρίνου**, προϊσταμένου της Δ/σης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού ΠΚ.
15. Τις απόψεις του κ. **Τσιρινδάνη Εμμανουήλ**, Αντιδημάρχου Δήμου Αγίου Βασιλείου.
16. Την εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Περιβάλλοντος & Χωροταξίας κ. **Ξυλούρη Νικόλαου**, με την οποία μεταξύ άλλων ανέφερε: «Λαμβάνοντας υπόψη τον χαρακτήρα αυξημένης σημαντικότητας του έργου τόσο σε τοπικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, **εισηγούμαι στην Επιτροπή να γνωμοδοτήσει θετικά** επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ**, με φορέα έργου τον **Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)**, με τους ακόλουθους πρόσθετους όρους :

(α) Πριν την κατασκευή των πυλώνων, να έχει προηγηθεί συνεργασία των Τεχνικών Κατασκευής με δασολόγο και περιβαλλοντολόγο, έτσι ώστε να αποφευχθεί η επέμβαση σε σημαντικές «σημειακές» διαπλάσεις / οικοτόπους και την πιθανή μετατόπισή τους.

(β) Για την εξασφάλιση της προστασίας της ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων, ο Φορέας του έργου να συνάψει συμφωνία συνεργασίας με τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) ή με άλλον φορέα που θα εξουσιοδοτηθεί από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., έτσι ώστε σε όλη τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου να παρίσταται και να συμμετέχει με τις απαιτούμενες καθοδηγήσεις και ενέργειες ειδικός ορνιθολόγος και δασολόγος / περιβαλλοντολόγος.

(γ) Σε περίπτωση που εντοπισθούν φωλιές, για την προστασία της ορνιθοπανίδας, κατά την κατασκευή του έργου, αυτές θα πρέπει να μετακινηθούν σε σχετικές θέσεις εντός της ίδιας ΖΕΠ και σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο και κατάλληλο βραχώδες και απότομο ανάγλυφο.

(δ) Η οδοποιία πρόσβασης θα έχει προσωρινό χαρακτήρα, εκτός αυτών που το Δασαρχείο κρίνει ότι μπορεί να εξυπηρετήσουν στην αντιπυρική προστασία του δάσους των ευρύτερων περιοχών να έχει μόνιμο χαρακτήρα.

(ε) Να εκπονηθεί φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης αποκλειστικά με είδη της τοπικής χλωρίδας και να εγκριθεί αρμοδίως πριν την έναρξη των εργασιών.

17. Τις απόψεις των μελών της Επιτροπής.

Μετά από διαλογική συζήτηση

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Γνωμοδοτεί θετικά επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του έργου **Γραμμή Μεταφοράς (Γ.Μ.) Ηλεκτρικής Ενέργειας, 150 KV, Υ/Σ ΣΠΗΛΙΟΥ – Υ/Σ ΜΟΙΡΩΝ, με φορέα έργου τον Ανεξάρτητο Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΔΜΗΕ)**, με τους ακόλουθους πρόσθετους όρους :

(α) Πριν την κατασκευή των πυλώνων, να έχει προηγηθεί συνεργασία των Τεχνικών Κατασκευής με δασολόγο και περιβαλλοντολόγο, έτσι ώστε να αποφευχθεί η επέμβαση σε σημαντικές «σημειακές» διαπλάσεις / οικοτόπους και την πιθανή μετατόπισή τους.

(β) Για την εξασφάλιση της προστασίας της ορνιθοπανίδας και των οικοτόπων, ο Φορέας του έργου να συνάψει συμφωνία συνεργασίας με τον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) ή με άλλον φορέα που θα εξουσιοδοτηθεί από τον Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α., έτσι ώστε σε όλη τη διάρκεια των εργασιών κατασκευής του έργου να παρίσταται και να συμμετέχει με τις απαιτούμενες καθοδηγήσεις και ενέργειες ειδικός ορνιθολόγος και δασολόγος / περιβαλλοντολόγος.

(γ) Σε περίπτωση που εντοπισθούν φωλιές, για την προστασία της ορνιθοπανίδας, κατά την κατασκευή του έργου, αυτές θα πρέπει να μετακινηθούν σε σχετικές θέσεις εντός της ίδιας ΖΕΠ και σε περιοχές με μεγαλύτερο υψόμετρο και κατάλληλο βραχώδες και απότομο ανάγλυφο.

(δ) Η οδοποιία πρόσβασης θα έχει προσωρινό χαρακτήρα, εκτός αυτών που το Δασαρχείο κρίνει ότι μπορεί να εξυπηρετήσουν στην αντιπυρική προστασία του δάσους των ευρύτερων περιοχών να έχει μόνιμο χαρακτήρα.

(ε) Να εκπονηθεί φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης αποκλειστικά με είδη της τοπικής χλωρίδας και να εγκριθεί αρμοδίως πριν την έναρξη των εργασιών, σύμφωνα και με όσα αναφέρονται στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Στην παρούσα γνωμοδότηση **δήλωσε παρών** ο Περιφερειακός Σύμβουλος και Τακτικό μέλος της επιτροπής κ. **Μαρινάκης Αλέξανδρος**, για τους λόγους που ανέφερε και καταγράφηκαν στα πρακτικά.

Αφού συντάχθηκε το παρόν υπογράφεται ως παρακάτω:

Ηράκλειο **05-07-2022**

**Ο Πρόεδρος της Επιτροπής
Περιβάλλοντος και Χωροταξίας**

Τα Μέλη

**Νίκος Ξυλούρης
Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος ΠΚ**